

**MALOWANIE DŹWIĘKIEM –
IMPRESJONIZM W MUZYCE
CLAUDE'A DEBUSSY'EGO**

**TADEUSZ
BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii muzyki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Zbigniew Wiertel
Recenzja merytoryczna – Dorota Pękacka
Ignacy Ołów
dr Beata Rola
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Malowanie dźwiękiem – impresjonizm w muzyce Claude'a Debussy'ego

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

I–IV/45 minut

Cele

Uczeń:

- wskazuje powiązania między impresjonizmem w plastyce i muzyce;
- opisuje sylwetkę Claude'a Debussy'ego;
- charakteryzuje impresjonizm w muzyce;
- stosuje właściwą terminologię muzyczną;
- tworzy pracę plastyczną.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- elementy analizy utworu;
- działanie praktyczne – praca plastyczna;
- dyskusja moderowana;
- praca całego zespołu klasowego;
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- „Impresja, wschód słońca” C. Moneta;
- „Clare de lune” C. Debussy'ego.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Nauczyciel prosi uczniów o przypomnienie cech muzyki romantycznej, wskazuje na stopniowe odchodzenie od zasad dur-moll. Prezentuje obraz „Impresja, wschód słońca” C. Moneta i prosi uczniów o wskazanie roli światła w dziele.

Część właściwa:

Nauczyciel zapoznaje uczniów z biografią Claude'a Debussy'ego, prezentuje jego odmienny styl i charakteryzuje cechy impresjonizmu w muzyce. Odtwarza nagranie „Clare de lune” i prosi uczniów o stworzenie pracy plastycznej, która odzwierciedlać ma wrażenia towarzyszące odsłuchowi dzieła. Chętne osoby prezentują efekty działania. Po wysłuchaniu utworu i w odniesieniu do pracy plastycznej, uczniowie przeprowadzają debatę na temat korelacji muzyki i plastyki.

Część podsumowująca:

Uczniowie przypominają cechy impresjonizmu w muzyce oraz wskazują jego związki z malarstwem. Podkreślają znaczenie Claude'a Debussy'ego jako pierwszego impresjonisty w muzyce.

Komentarz metodyczny

W lekcji zastosowano metody pracy sprzyjające uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: działanie poprzez wyrażanie siebie środkami plastycznymi, dyskusja. W pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami należy zapewnić odpowiednie warunki akustyczne, a w razie potrzeby umożliwić uczniowi użycie słuchawek. W zakresie wymagań edukacyjnych dostosować trudność zadań i działań edukacyjnych do możliwości ucznia, w razie konieczności umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, dając odpowiednie wskazówki, zorganizować pomoc koleżeńską oraz wspomagać ucznia podczas wykonywania zadań podczas lekcji lub wydłużyć czas przeznaczony na pracę. Wykorzystać mocne strony ucznia i najbardziej rozwiniętą jego inteligencję do wykonywania zadań. Jeśli zadanie plastyczne nie jest mocną stroną ucznia, należy je zastąpić innym, dostosowanym do jego możliwości i potrzeb. Przede wszystkim należy stwarzać atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i zdobywaniu doświadczeń. Zwłaszcza zadbać o włączenie ucznia do dyskusji moderowanej. W ocenie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy.

W razie niepowodzenia wyjaśnić, jak wykonać zadanie, aby osiągnąć oczekiwany rezultat. Podczas dyskusji moderowanej można wyznaczyć ucznia zdolnego do jej przeprowadzenia, pozwoli to nie tylko sprawdzić mu się w roli przewodnika, ale rozwinięciu umiejętności współpracy z zespołem. Podczas lekcji rozwijane są **kompetencje kluczowe:** w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (nabywanie nowej wiedzy o impresjonizmie i Debussy'm oraz jej wykorzystanie w lekcji); w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej (przeżywanie muzyki, kontakt z malarskim dziełem impresjonistycznym, wskazywanie związków pomiędzy sztukami); osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (udział w dyskusji moderowanej, dzielenie się spostrzeżeniami), w zakresie wielojęzyczności (kontakt z językiem francuskim, twórcami i ich dziełami); kompetencje w zakresie przedsiębiorczości (rozwijanie umiejętności dyskusji i pracy z całym zespołem), matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (wskazanie elementów natury jako głównego tematu w impresjonizmie).